

עולם:

ניקיטה כרושצ'וב

השנה לא בלטו בעולם אישים חדשים, וגם החיילים הצטיינו אך במעט. **רויט איוזנהואר** זכה לפירסום בעיתר הודות למחלותיו, בעוד ששר-החוזק שלו, **ג'ון פוסטר דאלם**, הפגין חוסראונים שופעימליצות מול התפשטות ההשפעה הסובייטית. בבריטניה הוכיח **אני תוני אירן** את עצמו כאדם חלש וחסריוזומה. סין העממית היתה שקועה בעניניה הפנימיים, בגרמניה שקעה בהדרגה השפעתו של **קונראד אדנאור**, צר-פת עסקה במלחמה בלתי-אהודה, באלג'יריה.

המעשה הגדול ביותר בעולם, שקנה לעצמו מקום ב-היסטוריה וגרם לשינוי-ערכים עולמי, היה נאום בויעדה מפלגתית במוסקבה. שם קם **ניקיטה כרושצ'וב**, המזכיר הראשון של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, והתקיף את קודמו ומורו, יוסף סטאלין, בנאום שאולי אין לו תקדים בהיסטוריה. בין השאר גילה כי סטאלין גרם ללא סיבה לגירושם של עמים שלמים, שיועציו הקרובים ביותר חששו בכל פגישה עמו לחייהם, שחשב את נשיא הסובייט העליון ואת שר-החוזק שלו לסוכני-ריגול זרים, שביים משפטיזיוועה בעזרת זיופים ועינויים וגרם למולדתו מליוני אבידות במלחמת-העולם.

התקפה זו על "פולחן האישיות" היתה בלי-ספק סימן-דרך בהתפתחות ברית-המועצות, והיא היתה אופיינית לגמישות החדשה שהביאה את המעצמה הקומוניסטית להתקומות רבה במרחב וביבשת אסיה, שבאה לידי גילוי בעיסקת הנשק המצרית ובביקורו של כרושצ'וב בהודו (ראה תמונה).

מדיניות:

אשה שרת

הזירה הפוליטית במדינה נשארה השנה שוממה. אחרי ההמולה של תשס"ו, שהיתה שנת בחירות, חזר הכל לקדמותו. פרט ל עלייה המחודשת של תנועת-החרות, לא השתנה כלום, וגם תנועה זו לא פרצה את הגדר, הסתפקה בהופעה שיגרתי, פחות או יותר, בכנסת.

סילוקם של הציונים-הכלליים מן הממשלה, בסוף השנה שעברה, וכניסת שתי מפלגות הפועלים לקואליציה בראשית השנה, לא גרמו אף הם לשינויים מהותיים במבנה הממשלה. בניגוד לתקופת שעוררו לפני שני חיים יגאל אלון וחבריו, הרי מפלגתם הוכיחה את עצמה במבחן המציאות כמפליגה שיגרתי בהחלט, עמוסת מסורת מאיי-בנת. בעוד שאחרי מרשיה, **מושה כרמלי**, הצליח בתפקידו, הרי השר השני **ישראל (העין הוועמת)** ברי-הודרה משך אליו אירצון כמעט כללי בהתנהגותו.

בצד המפ"מי בלט בעיקר **מרדכי בני טוב**, שהשתלט על ירושתו העגומה של דוב יוסף במשרד הפיתוח וגילה מרץ רב בתיקון שרשרת השיגאות הממאירות של קודמו, בעיקר במפעל האשלג.

המחנה הרתי היה נתון בהתגוננות, תחת מטר עכור של גילויי שחיתות, שחשפו אה מעשיהם של מנהיגים דתיים כמו **יצחק רפאל**, **בנימין מינץ** ועשרות אחרים. בכל המחנות האלה לא נמצא איש-המדוי ניות של השנה. הוא נמצא במקום הפחות צפוי — בראש משרד-החוזק הישראלי. היה זה **מושה שרת** (61).

סילוקו של שרת ממשרד-החוזק, בידי ירי-בו **דויד בן-גוריון**, היה המאורע המדיני הפנימי העיקרי של השנה. הוא פילס את הדרך בפני קבוצת-המנהלים אדירת-ההשפעה, מסוגם של **טדי קולק** ו**אהוד אבי ריאל**, שהתגבשה מאחורי גבו של "הזקן", הבטיחה את שלטונו המוחלט של ביגדי במרכז-הכוח העיקרי של הארץ — הנהגת מפא"י.

אם בכל זאת היה איש-המדיניות של השנה שרת המסולק, ולא בן-גוריון המסלק, הרי זה הודות לאופיו, שנתגלה דווקא בש"ח המשבר האישי העליון, לעומת נקמנותו שופעת-האירוניה של ביגדי, הראה שרת דוגי-מה יפה של כבוד עצמי.

לא עובדה זו בלבד זיכתה את שרת לתואר, אל גם תוצאות סילוקו. אחרי הר-חקתו, שבאה כביכול בגלל חילוקי-דעות עקרוניים, המשיכו מסלקיו ללא שום סטייה בקו שלו, במשבר הסואץ נהגה **גולדה מאיר** בדיוק נמרץ כפי שהיה נוהג שרת גם העילה המעשית העיקרית לסילוק שרת נתבדתה, כאשר השתנה מאון-הכוחות הצבאי שוב לטובת ישראל, כנבואת שרת.

אנשי השנה

שנים-עשר אנשים סימלו בשנת תשס"ו את הישגיהם וכשלונותיהם של מדינת ישראל והעולם. הם נבחרו על-ידי עורכי "העולם הזה". אשר נאמנו השנה, זו הפעם השניה. מלבחור באי-העתונות, מחוסר מועמד מתאים, מאחרי שהאיש היחיד שהחקבל על חדעת היה המצרי עיזאת. נימוקי הבחירה של התריסר מצטרפים לדויה על מצבה של ישראל תשס"ו

צעיר:

ינבד צור

הנוער הישראלי היה גם השנה, כדרך כלל, חסר יזמה משלו. משקלו לא הורגש כלל במאבק על עיצוב עתיד המדינה וחברתה.

בשטח המדיני, היה הגילוי היחיד של יזמת-נעורים מאבקה של שורת-המתנדבים, בהנהגת צעירים כמו **אליקים העצני**, שתרמה תרומה חשובה למלחמה בשחיתות. אולם גם השורה היתה אופיינית לחולשות הדור הצעיר — היא נשארה גוף קטן, מסתגר ומתבודד, ללא השקפת-עולם מדריכה.

החיוב היסודי שבדור הצעיר נתגלה דווקא באלפי צעירים וצעירות, שאיש לא הכיר את שמם: אנשי משקי הספר שעמדו מול מכת הפיזיאון, מאות החיילים האלמונים שיצאו בלילות לכבוש את מוצבי הגבול. אופיינית לשכבה שקטה זו של הדור הצעיר היתה צעירה שחרחרת אמיצה, ששמה לא היה מתפרסם לעולם, לולא מבצע בינלאומי שהשתתפה בו היתה זו **יוכבד צור** (19), הצענית ילידת עיראק, שהשיגה את ההישג הנכבד לישראל בתחרות הצענית במוסקבה. חברת קיבוץ גבעתיים, שעלתה ארצה ברגל עם אמה, ביותה ילדה, סימלה את כל כוח-הרצון, האומץ, ההתנדבות, ההעזה והצניעות שבנעוה.

לא פחות אמיצים היו **דרור לוי** וחברו, שהגיעו במיבצע נועז לסלע הנכסף של פטרה. אולם מעשם, שגרם לשפיכות דמים ולסיכון בינלאומי, לא יכול היה לשמש דוגמא לאחרים, אף שעורר כבוד למבצעיו.

